

— Ὑπάρχουσιν ὑπόνοιαι !
— Λόγοι δυστυχούς γυναικὸς παράφρωνος !

— Πόθεν ἡ παραφροσύνη της ;
Ἐπληττεν ἐλαφρῶς τὴν τράπεζαν διὰ τοῦ μαχαιριδίου της.

Ἦσαν εἰς τὰ ἐπιδόρπια.
— Δύνασθε νὰ ἐγγυηθῆτε ὅτι θὰ εἰσθε εἰς τὰ λογικά σας μετὰ δέκα πέντε ἡμέρας ; εἶπε κᾶπως ὀργίλως.

Ὁ δ' Ἀμβραρὲς ἦν ἡσυχώτερος.
Ἡ δεσποινὶς δὲ Φοντερόζ ἦν μᾶλλον χαρίεσσα δι' αὐτὸν ἢ πρὸ τῆς εἰς τὴν κρεο-λὴν ἐπισκίψεως της.

Βεβαίως ἡ Ζουάννα δὲν ἠθέλησεν ἢ δὲν ἠδύνατο νὰ ὁμιλήσῃ.

Εἶχε σχέδιόν τι.
Ὅτ' ἀμετέδιδαν εἰς ἐπίσκεψίν της αὐτὸς ὁ ἴδιος καὶ ὅτ' αὐτὴ ὁμολόγει τὰ πάντα, τὴν καταστροφὴν τοῦ καὶ τὴν ὑποχρέωσιν, ἣν εἶχε νὰ ζητήσῃ τὴν ἀνθρώπιν του διὰ γάμου, οὐτινὸς ἤθελε μερισθῇ μετ' αὐτῆς τὰ πλούτη.

Ἀφοῦ ἡ ἐρωμένη του ἐτήρησε σιγὴν, τοῦτο ἐδήλου, ὅτι ἡγάπα αὐτὸν καὶ ἠννόει τὴν ἀνάγκην, εἰς ἣν εὔρεθη.

Ἡ βαρὼν δὲ Φοντερόζ καὶ οἱ ἄλλοι ἐξεφράζοντο μετὰ θυμωμένου διὰ τὰς παραδόξους ἐκείνας συμπτώσεις, διὰ τὴν παρουσίαν τῆς θελκτικῆς παιδαγωγοῦ εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον καὶ τὴν ἐκ τύχης συνάντησιν αὐτῶν εἰς Μορβιάν. Κατὰ βάθος ὅμως ἀγωνία ἐφαίνετο ἀόριστος πλανωμένη μετὰ πάντων τῶν ξένων τῆς μακρησίας.

— Ἡμεῖς καλῶς ἐνεπνεύσθημεν νὰ μένωμεν φρόνιμοι, ἔλεγεν ὁ Μάξιμος τῇ ὑποκομήσει δὲ Ρεβίλ, ἥτις βεβαίως κάλλιστα συννοεῖτο μετ' αὐτοῦ. Πῶς θὰ τελειώσῃ αὕτη ἡ ἱστορία ;

Καὶ ἀνέπτυσσε τὴν προσφιλεῖ αὐτῷ θεωρίαν.

— Νὰ εὐρίσκηται τις ἐν τῷ κόσμῳ καὶ νὰ σπουδάζῃ μετὰ τινος φιλοσοφίης τοὺς χαρακτῆρας, τὰς φυσιογνωμίας, τὰ πράγματα, ἀπορεύων τὰς καταιγίδας, ἰδοὺ εἰς τί συνίσταται ἡ εὐδαιμονία.

— Μεταξὺ δύο, εἶπεν ἡ ὑποκόμησας.
Ἐπίεσεν ἐλαφρῶς τὸ ἄκρον τῶν δακτύλων τοῦ μετ' ἐμφαντικοῦ κινήματος τῶν ὀφθαλμῶν, ὅπερ ἰσοδυναμεῖ πρὸς ὁμολογίαν.

Ὅτε τὸ μεσονύκτιον ἐσήμανε, τὸ πᾶν ἐφαίνετο κοιμώμενον εἰς τὸν πύργον.

Εἰς τοὺς διαδρόμους οἱ ἀνημμένοι φανοὶ ἔρριπτον κατὰ μακρὰς ἀποστάσεις ἀμυδρὸν φῶς διὰ τῶν χρωματισμένων ὕλων.

Ἐξω εἶχεν αἶφνης ἐγερθῇ ἄνεμος διώκων τὰ νέφη, ἅτινα ἀπέκρυπτον κατὰ δικλείμματα τὴν σελήνην.

Ἐπὶ τῶν στεγῶν οἱ ἀνεμοδείκται ἔτριζον.

Ἡ δεσποσύνη δὲ Φοντερόζ μελανὰ ἐνδεδυμένη, φέρουσα ἐπανωφόριον ἐκ γουναρικοῦ καὶ τὴν κεφαλὴν καλύπτουσα διὰ καλύπτρας ὡς αἱ Ἰσπανίδες, ἠνέωξεν ἡρέμα τὴν θύραν καὶ ἠκρόαθη.

Οὐδεὶς θόρυβος ἐκτὸς τοῦ πνέοντος σφοδροῦ ἀνέμου προσέβαλε τὸ οὖς αὐτῆς.

Ἡ καταιγὶς ἐπροστάτευεν αὐτήν.

Ἐπανεκλείσε τὴν θύραν καὶ εἰσεχώρησεν εἰς τοὺς ἀτελευτήτους διαδρόμους.

Φθᾶσα εἰς τὸ ἄκρον τοῦ πύργου, ἀντὶ νὰ κατέλθῃ διὰ τῆς μεγάλης κλίμακος. ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον της στραφεῖσα εἰς τινὰ πτέρυγα καὶ κατῆλθε διὰ στενῆς τινος κλίμακος λιθίνης εὐρισκομένης ἐν μικρῷ πυργίσκῳ καὶ ἀγούσης εἰς τὰ μαγειρεῖα.

Ἐκεῖ ἐπὶ ἐδράνῳ, ἐνώπιον τῆς ἐστίας, δύο ἄνδρες ἐκάθηντο καπνίζοντες ἡσύχως τὰς καπνοσύριγγας αὐτῶν, ὥς ἔσβεσαν ἀκούσαντες τὰ βήματα τῆς νεαρᾶς αὐτῶν κυρίας.

— Εἰσθε ἔτοιμοι ; ἠρώτησεν αὐτούς.

Ἐκεῖνοι ἠγέθησαν.

Ὁ εἰς τούτων ἦν ὑψηλὸς καὶ κάτισχνος.

Ἦτο ὁ Σακορράρας.

Ὁ ἕτερος κᾶπως εὐτραφέστερος, ἦν ἐπίσης παραδόξου μορφῆς.

Ἦτο ὁ Βινίξ.

— Ἐχετε ὅ,τι χρειάζεται ; ἠρώτησεν ἔτι ἡ Καικιλία.

— Ὅλα, δεσποινίς μας, ἀπήντησεν ὁ ἱπποκόμος.

— Καλῶς.

Ἐσιώπησε καὶ ἠκρόαθη πάλιν.

— Εἶναι μακράν ; εἶπεν.

— Εἰς τὸ ἔλος τῆς Ρονδελάνδης, εἶπεν ὁ Ζεαννίνος.

— Δὲν ἀπατᾷσαι ;

— Ὅχι.

— Ὅτ' ἐπανεύρης τὸ μέρος ;

— Βεβαίως.

— Ἐτήρησες τὸ μυστικόν ;

— Εἰμποροῦσα νὰ προδώσω τοὺς Κερκινδάλ ; Μὲ ἀνέθρεψαν, δεσποσύνη.

— Καλῶς ἔπραξες. Ὅτ' τοὺς σώσης καὶ πάλιν. Δὲν πρέπει νὰ εὕρῃ οὐδεμίαν ἀποδειξὴν ἢ δικαιοσύνην ὅταν θὰ ἔλθῃ. Ὅτ' εἶπουν τότε, ὅτι ἦσαν λόγοι παράφρωνος ! Οἱ Κερκινδάλ εἶναι συγγενεῖς μας, Ζεαννίνε ! Τὴν ἄλλην, τὴν δυστυχῆ, ἥτις ἀπώλεσε τὴν περιουσίαν της θὰ τὴν συνδράμω.

Ἦτο ἡρωικὴ ἡ ταλαίπωρος Καικιλία, παλαίουσα μόνη κατὰ τοσοῦτων κωλυμάτων, ἀποδίδουσα τὸ καλὸν ἀντὶ τοῦ κακοῦ, γενναῖος ὡς βασιλὴς, γλυκεῖα ὡς ἄγγελος.

Ὁ Ζεαννίνος καὶ ὁ Βινίξ ἤθελον νὰ रिφθῶσι πρὸ τῶν ποδῶν της καὶ νὰ ἀσπασθῶσι τὸ κράσπεδον τῆς ἐσθῆτός της.

[Ἐπεται συνέχεια].

*Κ.

F D GUERAZZI

H

MAXH TOY BENEVENTOY

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

[Συνέχεια]

— Μοχθηρὲ ! ἔλεγεν εἰς τὸν ὁδηγοῦντα αὐτὴν ἀποσπαστάρχη, σὺ μὲ ἡπάτησας με τοὺς ὠραίους λόγους... σὺ μὲ ὁδηγεῖς νὰ

ἰδῶ τὴν τιμωρίαν τοῦ... δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποθάνῃ ἄνευ ἐμοῦ ; Πρὸς τί ἡ αὐξήσις αὐτῆς τῆς σκληρότητος ; Δὲν ὁμιλεῖς ;... συγχύζεσαι ;... δὲν δύνασαι νὰ ὑπερασπίσθῃς ; Δὲν σοῦ ζητῶ νὰ μοῦ χάρισης τὴν ζωὴν του, διότι εἶναι ἀφιερωμένη εἰς τὴν πλεονεξίαν σου... σοῦ ζητῶ μόνον νὰ μὴ μὲ φέρῃς νὰ ἰδῶ τὸν θάνατόν του.

— Πριγκίπισσα, σὰς φέρω εἰς τὴν μητέρα σας, εἰς τὴν τιμὴν μου, ὡς ἱππότου.

— Καὶ τολμᾷς νὰ ὁμιλήσῃς ; Σιώπα, μὴν ἐπιορκῇς... Εἰπέ ὅτι εἶσαι ἀνοικτίρμων... θὰ σοῦ πιστεύσω... δὲν εἰμπορῶ νὰ σὲ βλάψω... Τί σὲ ὠφελεῖ νὰ προσποιῇσαι τὸν τίμιον ; Ὡ πόσοι ἄνθρωποι !.. Τί πλῆθος !...

— Ποῦ ;... ἠρώτησεν ὁ ἱππότης παρατηρῶν περὶ αὐτόν.

— Πόσοι ἄνθρωποι τρέχουν εἰς τὴν πλατεῖαν, καὶ οὐχὶ ἐξ αἰσθήματος οἴκτου... Μὴ πιστεύετε... προσποιοῦνται... ἀλλ' εἶναι ἀσυνέτως περίεργοι, γελῶντες προθύμως ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ αἵματος, καὶ κλαίοντες ἐπὶ τῇ θέᾳ τῆς κλίμακος, ἡ ὁποία φέρει εἰς τὴν ἀγχόνην...

— Ἀλλ' εἰμεθα εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ Σωτήρος...

— Ἀλλ' αὕτη εἶναι ἐορτή... Οἱ κώδωνες ἤχουσι, καὶ ἀγνοεῖται διατί, ἴσως ὅπως προσκαλέσωσι τὸν θεὸν μάρτυρα... Σταθῆτε!.. σιωπὴ ! Οὐαί, ἂν ἰδῇ αὐτόν!... Κύτταξε τὸν δῆμιον... Νεῦει χαμαὶ ὡς οἰκτεῖρων... ἀλλὰ δὲν βλέπετε εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του τὴν ἀστραπὴν τῆς μοχθηρίας, τὴν χαράν, διότι τείνει τὴν χεῖρα καὶ καταστρέφει ;... ἐπὶ τῶν χειλέων του ἔχει τὴν λέξιν ἀδελφός... ἀλλὰ δὲν διακρίνετε ἀόριστόν τι μειδιάμα νὰ συνταράσσῃ τοὺς μῦς αὐτῶν διὰ τοῦ σπασμοῦ τῆς ἀγαλλιάσεως ;

— Πριγκίπισσα, δὲν βλέπετε ὅτι εἶναι νύκτα ; αὐτὰ τὰ ὁποῖα λέγετε, δὲν γίνονται εἰς τὸ σκοτάδι.

— Ὁρατὸς οἴκτος !... ὁ κατὰδικος ἀνέρχεται τὴν κλίμακα... αὕτη εἶναι ἡ ὄρα, τὴν ὁποῖαν ἐξέλεξε νὰ ὁμιλήσῃ περὶ ἔρωτος εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ζηλοτύπου συζύγου φρουρουμένην αὐστηρῶς γυναῖκα... Ἰδοὺ, δύο θηριώδεις, ὅπως ἴδωσι καλλίτερον πῶς τιμωρεῖται τὸ ἔγκλημα, ἐρίζουσι καὶ διαπράττουσιν ἕτερον ἔγκλημα... Σιωπὴ !

— Τώρα ὁ κόσμος κοιμάται.

— Ἀς προσευχηθῶμεν ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος ν' ἀποθάνῃ... ὥς προσευχηθῶμεν γονυπετεῖς... ὥς προσευχηθῶμεν... ἐτελείωσεν !... Ἐχει πατέρα ; μητέρα ; ἔχει τέκνα ;... Ὡ ! ἐγὼ δὲν δύναμαι νὰ ὑποφέρω τὴν εἰκόνα τῆς ἀπελπισίας... Ἐγὼ νυπέτησεν... Ὁ πέλεκυς ἀνυψώθη ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ... Ἡ κόψις αὐτοῦ πρέπει νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὸν πάσσαλον, ἀλλὰ μετὰ τοῦ πελέκειος καὶ τοῦ πασσαλοῦ ὑπάρχει εἰς λαίμῳ... ἂ ! μία κεφαλὴ πηδᾷ κατὰ γῆς... βρέχει αἷμα... Τὸ στόμα φαίνεται ὅτι δὲν ἐτελείωσε μίαν λέξιν... ἦτο αὕτη δέησις ἢ βλασφημία ;... Ἀπέθανε κατασπαρχθεὶς ὑπὸ τῆς λύσσης... Λιπόσαρκος χεὶρ τρέμουσα ἀρπάζει τὴν κεφαλὴν ἐκεί-

νην ἀπὸ τῆς κόμης... Τρέμει ἄρᾳ γε ἐκ φόβου ἢ ἐκ χαρᾶς; Σείει αὐτὴν καὶ ρυπαίνεται... καὶ τὴν δεικνύει εἰς τὸ πλῆθος... Ὡρατον, τῇ ἀληθείᾳ ἄθλον, ὅπως δεικνύεται εἰς τὸ πλῆθος, ἵνα τοῦτο ἐπευφημῇ!.. Ὁργὴ τοῦ Θεοῦ!.. εἶναι αὐτὸς ἐκεῖνος!.. Ὁ θάνατος τὸν παρεμόρφωσεν· ἀλλ' ἡ καρδιά μου τὸν ἀνεγνώρισε... Ρογῆρε... Ρογῆρε...

Ὁ Ρογῆρος ἤκουε προσεκτικώτατα τοὺς λόγους τούτους, καὶ ἕκαστος δύναται νὰ φαντασθῇ μετὰ πόσης ταραχῆς... ἀποφασίσας δὲ νὰ κινδυνεύσῃ μάλλον, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ν' ἀρίστη αὐτὴν ἀπαρηγόρητον, προσποιηθεὶς ὅτι ὤφειλε ν' ἀνακοινώσῃ τι εἰς τὸν ἀποσπασματάρχη, ἔσυρε τοὺς χαλινούς καὶ ἐν βραχεὶ εὐρέθη παρὰ τὴν Ἰόλην, ἥτις δὲν εἶχεν ἀπαλλαγῇ ἐτι τῆς φρικώδους ὀπτασίας... Ἀφιππεύσας δέ, ἔλαβεν ἡρέμα τὴν χεῖρά της καὶ εἶπεν:

— Εἰμαι ὁ Ρογῆρος.

Ὁ ἦχος τῆς φωνῆς του παρήγαγε τὸ σύνθημα ἀποτελέσματος. Ἡ τεθλιμμένη ἀνεγνώρισε αὐτὸν καὶ κατεπραύνη ἀμέσως. Ἐθρήνη καὶ ὁ Ρογῆρος· ὁ δὲ ἀποσπασματάρχης θελήσας μηχανικῶς ν' ἀπομάξῃ τοὺς ὀφθαλμούς του εὗρε τὰ δάκρυα κυλισθέντα ἄχρι τοῦ μέσου τῶν παρεῶν του. Ἐννόησε τί συνέβαινε, καὶ ἴσως πλεῖον ἢ ὅσα ἔδει νὰ ἐννόησῃ. Παρκτηρήσας κάλλιον, ἀνεγνώρισε τὸν Ρογῆρον, διότι ἦτο λίαν συνήθης αὐτῷ. Ἡ δύνατο νὰ κερδίσῃ δις χίλια χρυσᾶ νομίσματα, ἅτινα ἰσοδυναμοῦν πρὸς τετρακισχίλια σημερινὰ φλωρία, καταγγέλλων αὐτόν... ἡ δύνατο νὰ τὸ πράξῃ χωρὶς νὰ κατηγορηθῇ ὑπ' οὐδενός, διότι ἐφαίνετο πιστὸς πρὸς τὸν κύριόν του... ἡ δύνατο μάλιστα ν' ἀποκτήσῃ τὴν εὐνοίαν τοῦ Μαμφρέδου... καὶ ὅμως—δόξα τῇ ἀρετῇ!—ἐμίσησε τὴν τιμὴν τοῦ αἵματος καὶ εἶπε πρὸς τὸν Ρογῆρον:

— Ἀκόλουθε, ἂν ἦσθε ἔνοχος, ἐγὼ δὲν θὰ σᾶς καταγγείλω: ἂν ἦσθε ἀθῶς δὲν θὰ σᾶς προδώσω... Ἄν εἴχετε φαύλην τιμὰ αἰτίαν διὰ νὰ σφάλλετε, εὔρετε μίαν ἔντιμον διὰ νὰ ἐπανορθώσετε τὸ σφάλμα σας... Λάβετε τὸν ἵππον μου καὶ φύγετε... Κρυβήτε καὶ ἐξέλθετε τοῦ Βενεζέντου... Εἰς τὰ σύνορα, πλησιάζει ἡ ὥρα κατὰ τὴν ὁποίαν δύνασθε νὰ τύχετε χάριτος, ἂν εἰσθε ἔνοχος· τιμῆς, ἂν ἀθῶς... Μὴ διστάσετε οὐδὲ στιγμήν... Ἐν μάταιον εὐχαριστῶ δύναται νὰ σᾶς ἀπολέσῃ... Ἄν δὲν ἀπατῶμαι, ἡ πριγκίπισσα δὲν θὰ ἐναντιωθῇ εἰς τοῦτο.

Ἡ Ἰόλη ἔκλινεν ἐπιχαρίτως τὸ λευκὸν αὐτῆς πρόσωπον ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ ἀποσπασματάρχου, ὅστις προσέθετο:

— Ἐμπρός... σπεύσατε...

Ὁ Ρογῆρος, ἐπήδησεν αὐθις ἐπὶ τοῦ ἵππου καὶ κλίνας ἄπὸ τοῦ ἐφιππίου εἶπεν εἰς τὴν θυγατέρα τοῦ Μαμφρέδου:

— Μετὰ σοῦ ἡ ψυχὴ μου!... καὶ ἐγένετο ἄφαντος.

Ἡ Ἰόλη δὲν ἀπήντησεν. Ἐστέναξεν, καὶ ἀκολουθοῦσα τὸν πιστὸν ὁδηγόν της ἐπανήχετο κολακευομένη ὑπὸ τῆς ἐλπίδος εἰς τὰς μητρικὰς ἀγκάλας.

ΚΑ'

Ποιοὶ καὶ πόσοι οἱ ἄνδρες εἰν' ἐκεῖνι, καὶ τί ὁ ἀρχηγὸς ἔχει εἰς τὸν νοῦν του, ὕποσχομαι νὰ μάθῃς... Ναὶ καὶ καυχῶμαι· Ν' ἀνακαλύψω τί μέσ' ἐς τὴν ψυχὴν του, Κρύβει... νὰ βγάλω, μέσα ἀπ' τὴν καρδίαν του Τ' ἀπόκρυφά του όλα...

(ΓΕΡΟΥΣΑΛΗΜ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΘΕΙΣΑ)

Ὅσῳ περισσότερον, διὰ τοῦ νοῦς δν μοὶ ἐδώρησαν οἱ οὐρανοί, σκέπτομαι, τόσῳ περισσότερον πειθομαι ὅτι λέγω ὀρθῶς βεβαιῶν ὅτι αἱ συνθέσεις αὗται, ἃς οἱ ἄνθρωποι καλοῦσι μυθιστορίας, ὁμοιάζουσι πολὺ πρὸς ἀνθισμένας ροδάς. Τὰ ὠραιότατα ρόδα των, τὸ ἐρυθρὸν χρώμα των, καὶ ἡ λεπτότης τοῦ ἀρώματός των, θέλγουσι τὸν ὁδοιπρόν, ὅστις γοητευμένος θαυμάζει πῶς ἐν ἄνθος δύναται νὰ ἔχῃ τόσον μέρος τοῦ προσώπου τῆς προσφιλοῦς αὐτῷ κόρης. Ἡ ὁμοιότης καθίσταται πληρεστέρα ἔτι, ἂν παρατηρηθῇ ὅτι καθὼς οἱ καυλοὶ τῶν ρόδων εἶναι πλήρεις ἀκανθῶν, οὕτω καὶ αἱ ὁδοί, αἱ ἐν τοῖς τοιοῦτοις ἔργοις ἀγούσαι εἰς τὴν τελειότητα, εἶναι πλήρεις κωλυμάτων, τῶν μὲν δυσυπερβλήτων, τῶν δὲ ἀνυπερβλήτων. Διαφέρουσι δὲ μόνον κατὰ τοῦτο· ὅτι ἐν τῇ ροδῇ, ὁ ὁδοιπρὸς, θελγόμενος ἐκ τῆς καλλονῆς τοῦ ἄνθους δὲν ἐξετάζει οὔτε πῶς τοῦτο ἐγεννήθη, οὔτε πῶς συντηρεῖ τὴν ζωὴν του, οὔτε διατί ἀποθνήσκει... καὶ πρὸς τοῦτο, ἂν συντελῇ πολὺ τὸ μὴ θέλει, συντελεῖ περισσότερον ἔτι τὸ μὴ δύνασθαι... ἐνθ', ἐν τῇ μυθιστορίᾳ, τὸ πρᾶγμα ἔχει ἄλλως. Ἡ τέχνη βεβαίως διδάσκει ἡμῖν νὰ διαθέτωμεν τὰ γεγονότα κατὰ μυστηριώδη τινα ἰδιοτροπίαν, καὶ παριστῶμεν αὐτὰ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον φαντασιώδη, ὥς οἱ ποιηταί, ὅπως τὸ πάθος τοῦ ἀναγνώστου ἐξαπτόμενον ἀγωνιᾷ νὰ ἴδῃ τὸ τέλος, — ἀλλὰ ταῦτο χρόνος γνωρίζει ἡμῖν ὅτι ὀφείλομεν ν' ἀναπτύσσωμεν αὐτὰ φυσικῶς, ὅπως ὁ ἀναγνώστης μὴ δυσχερεσθῇ ὅτι ἐθρήνησεν ἐπὶ συμβάντων, ἀλλοτρίων ὅλως τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Ἐνταῦθα ἔγκειται ἡ δυσκολία... Οὗτος εἶναι ὁ σκόπελος διὰ τὰ ἐκλεκτὰ πνεύματα, ἡ ἄβυσσος διὰ τὰ μέτρια... καὶ διὰ τὸ ἡμέτερον βεβαίως, ἂν μὴ τὰ ἱστορούμενα συμβάντα ἦσαν ἀληθῆ, ἢ τοῦλάχιστον ἂν μὴ νῆρσιμομεν αὐτὰ ἐν ἀρχαιοτάτῳ χρονικῷ ἐπὶ περγαμνῆς γεγραμμένῳ, διὰ γοθηκῶν χαρακτῆρων, καὶ ἔχοντι τὰ κεφαλαῖα γράμματα χρωματισμένα καὶ χρυσωμένα, ὅπερ, ἂν καὶ ἐφαρμόζοντο ὑπὸ τῶν σητῶν, ὑπὸ τῶν μυθῶν καὶ ὑπὸ τῆς ὑγρᾶς αἰσῆς, εἶναι πάντοτε οὐ σμικρὸς θησαυρός, ὥς δύναται νὰ πεισθῇ οἷος δῆποτε ἐπιθυμῆσῃ νὰ τὸ ἴδῃ.

Ἐν τῷ χρονικῷ τούτῳ, ἀναγινώσκοντες, ὅτι ἡμέραν τινα ὁ κόμης Ἀνσέλμος τῆς Τσέρρας, εὐρισκόμενος ἐν τῷ ἰδιαιτέρῳ αὐτοῦ γραφείῳ, ὅπου ἀνεγίνωσκε σπουδαιότατα ἔγγραφα, ἤκουσε κρουομένην τὴν θύραν. Ἐρωτήσας ποῖος εἶναι, ἔλαβεν ὡς ἀπάντησιν ὅτι προσκυνητής, ὅστις

κατὰ τὰ φαινόμενα εἶχε διατρέξῃ μακρὰν ὁδόν, ἐπέμενε νὰ ὁμιλήσῃ αὐτῷ.

— Προσκυνητής!... ἄς ἔλθῃ, διέταξεν ὁ κόμης, καὶ μετ' οὐ πολὺ εἰσῆλθεν ἄνθρωπος, ὅστις, ἀφοῦ ἔκλεισε καλῶς τὴν θύραν, ἐπλησίασε καὶ ρίψας χαμαὶ τὸ ράσον του ἐφάνη οἷος ἦτο.

— Γισφρέδε!... σὺ ἐδῶ; σὺ μὲ ράσα προσκυνητοῦ;... ποῖος θὰ ἡδύνατο νὰ σὲ γνωρίσῃ;

— Ἡ τέχνη διορθώνει τὴν φύσιν, λέγει ἡ παροιμία.

— Τί νέα;... ἀπέθανεν ἀκόμη ὁ ἄφρων ἐκεῖνος; ἡ πονηρία σου καὶ ἡ μωρία του τὸν ἔφερον ἀκόμη εἰς τὸν ὀλεθρον; Διηγῆσόν μου, διηγῆσόν μου, διότι εἰμαι ἀνυπόμονος νὰ μάθω. Κάθησε ἐδῶ πλησίον μου, θὰ ἦσαι ἀναπαυτικώτερα, καὶ ἐγὼ θὰ ἀκούω καλλίτερα.

— Μεγάλῃ τιμῇ, αὐθέντα! ἀπήντησεν ὁ Γισφρέδος ὑποκλινάμενος καὶ δεικνύων ὅτι δὲν ἤθελε νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὴν γενομένην αὐτῷ πρόσκλησιν· ἀλλ' ἐπιμεινάντος τοῦ κόμητος ὑπήκουσε καὶ βιασθεὶς ὑπ' αὐτοῦ διὰ τοῦ ἐρωτηματικώτερου... λοιπόν;... ὅπερ ἐξῆλθε ποτὲ χεῖλών ἀνθρώπου, εἶπε:

— Αὐθέντα, ἀπὸ τὴν νύκτα ἐκεῖνην, κατὰ τὴν ὁποίαν μοὶ ἐσυστήσατε τόσον θερμῶς νὰ ἀγρυπνῶ ἐπὶ τῶν βημάτων τοῦ Ρογῆρου, ἐπιθυμῶν νὰ σᾶς εὐχαριστήσω, δὲν ἀπώλεσα τὰ ἔχνη του. Κατὰ τὴν αὐτὴν νύκτα, τὸν συνήντησα καὶ εἶτε τυχαίως, εἶτε ἐκουσίως, ἔτρεχεν ἀπὸ οὐτήρος κατὰ τινος χειμάρρου, ὅπου βεβαίως θὰ κατεκρημνίζετο, ἂν μὴ ἐβοήθουν αὐτὸν ἐγκαίρως. Ἐνθαρρυνθεὶς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, τὴν ὁποίαν προσέφερα εἰς αὐτόν, τὸν παρεκάλεσα νὰ μὲ δεχθῇ εἰς τὴν συνοδίαν του, διότι τοιοῦτοτρόπως ἡδυνάμην νὰ τὸν κατασκοπεύω ἀσφαλέστερον. Ἀλλ' αὐτὸς μοὶ ἠρνήθη ἀποτόμως. Τὴν ἐπιούσαν, τρέμω ἐνθυμούμενος, μὲ συνέλαβε συμμορία ληστῶν, καὶ ἀφοῦ μὲ ἐσυγκύρισε, μοὶ ἐπῆρε τὰ χρήματα καὶ ἤθελε ὅπως δῆποτε νὰ μὲ καταβολιάσῃ. Καὶ ἀπὸ φύσεως, καὶ κατὰ συνήθειαν, ἀποστρέφομαι νὰ μεγαλοποιῶ πᾶν ὅ,τι ἐπραξά ὑπὲρ τῆς εὐγενείας σας. Ἐπειτα ὅσα καὶ ἂν πράξω δὲν πληρῶν τὰς μεγάλας ὑποχρεώσεις, τὰς ὁποίας ἔχω πρὸς ὑμᾶς, αὐθέντα... καὶ ὅμως σᾶς ὀρκίζομαι...

— Ὀλίγα λόγια, Γισφρέδε. Ἐκινδύνευσεν ἡ ζωὴ σου; Μεγάλον πρᾶγμα, ἂν σὲ ἐσκότωναν... Λεῖπουν ἀχρεῖτοι ἀπὸ τὸν κόσμον;...

— Ὁ αὐθέντης λέγει καλὰ... Λοιπὸν φθάνει νὰ μάθετε ὅτι ἐγλύτωσα.

— Αὐτὸ τὸ εἴξευρα, διότι ὁ διάβολος εἶναι προθυμότερος νὰ βοηθῇ τοὺς ἀχρεῖτους παρὰ...

— Ὁ αὐθέντης λέγει καλὰ... Τὸν ἠκολούθουν μετὰ τῆς ζέσεως τοῦ ἐκδικητοῦ, μετὰ τῆς πονηρίας τοῦ δειλοῦ, ἕως οὗ τὸν ἐβλεπον θερμόν, τὸν ἄφιναν νὰ τρέχῃ· ἀλλὰ, καθ' ὅσον ἐπλησίαζεν εἰς τὸ γαλλικὸν στρατόπεδον, ὁ δρόμος αὐτοῦ ἐγίνετο βραδύτερος. Ὁ νέος οὗτος δισταγμὸς του ἐφθασεν εἰς τοιοῦτο σημεῖον, ὥστε

ἔκρινα καλὸν νὰ εἰσέλθω τὴν νύκτα εἰς τὸν κοιτῶνά του καὶ νὰ τὸν παροτρύνω, λέγων αὐτῷ διὰ φωνῆς θλιβεράς, ὡς νεκροῦ: — Ἐνθυμοῦ τὸν πατέρα σου. — Διέβη τὸν Πάδον μετ' ἀπιστεῦτου λύσσης· ἀλλ' ἐκεῖ ἐπανεπέσεν, εἰπερ ποτε εἰς τοὺς δισταγμούς του. Τότε ἐσκέφθη νὰ τὸν προλάβω. Ἐπαρουσιάσθη εἰς τὸν κύρ Βουόζον, εἶπον αὐτῷ ὅτι εἰμαι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν σας, ἔδειξα αὐτῷ τὸ πιστοποιητικόν μου καὶ τῷ εἶπον ὅτι νεαπολιτανὸς ταχυδρομὸς φέρων πρὸς αὐτὸν ἐπιστολὰς εἶχε μείνῃ ἡμέρας δρόμον ὀπίσω καὶ ὅτι ἦτο καλὸν νὰ στείλῃ ἀπόσπασμά τι νὰ τὸν συναντήσῃ καὶ νὰ τὸν προστατεύσῃ, διότι ἂν ἐπιπτεν εἰς τὰς χεῖρας τῶν Γιβελλίνων, φέρων ἐπ' αὐτοῦ τὰς ἐπιστολὰς αὐτάς, θὰ ἐπῆρχετο μεγίστη βλάβη. Ὁ Βουόζος ἀπέστειλε στρατιώτας, οἱ ὅποιοι τὸν ὠδήγησαν πρὸς αὐτόν. Ἦτο σκότος, καὶ ἐγὼ περιέμενον κρυμμένος εἰς ἕνα διάδρομον τῆς οἰκίας τοῦ Βουόζου, διὰ νὰ τὸν ἰδῶ διερχόμενον. Ἀ! αὐθέντα! ἦτο ἐξαίσιον θέαμα νὰ βλέπῃ κανεὶς τὴν πάλην τῶν παθῶν, τὰ ὅποια κατεσπάρασον τὴν ψυχὴν ἐκείνην. Ὀλίγον ἔλειψε νὰ πέσῃ. Ἐστηρίχθη δὲ ἐπὶ τοῦ τοίχου, οὔτε ἐμπρός, οὔτε ὀπίσω βαδίζων.

— Καὶ εὐχαιοῖσθεσαι διηγούμενος τὴν ἀπελπισίαν ἐκείνην, κακοῦργε;

— Φαντασθῆτε ποία θὰ ἦτο ἡ χαρὰ σας, ἂν τὴν ἐβλέπετε, αὐθέντα! Ὅτε εἶδον ὅτι ἐβράδυνε περισσότερον τοῦ πρόποντος, ἐπλησίασα εἰς αὐτόν καὶ ἐψιθύρισα εἰς τὸ οὖς του: «Ἐνθυμοῦ τὸν πατέρα σου!» Ἐστράφη ὡς μανιώδης καὶ με κατεδίωξε. Γνωρίζων καλῶς τὸν οἶκον τοῦ Βουόζου, ἔφευγον ἀπὸ κοιτῶνος εἰς κοιτῶνα, ὥς οὐ τὸν ἔφερα εἰς τὸ μέρος, ὅπου ἔμενεν ὁ Δουέρας. Τότε διέφυγον εὐκόλως. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης, ὅλα τὰ κινήματα τοῦ ἐγίνοντο κατ' ἀνάγκην. Ἐλαβε τὰς ἐπιστολὰς τοῦ Γιβελλίνου προδότου...

— Τοῦ μετανοήσαντος, ἔπρεπε νὰ εἰπῇς.

— Τοῦ μετανοήσαντος, ἔστω... καὶ ἔφερον αὐτάς εἰς τοὺς Γάλλους, καὶ εἰς τὸ στρατοπέδον τῶν ἔμεινεν ὥς οὐ ἔφθασαν εἰς Ρώμην.

— Καί! δὲν εἶναι πλέον; ἠρώτησεν ὁ κόμης Ἀνσέλμος ἐκστομίσας φοβερὰν βλασηφηνίαν καὶ πλήξας διὰ τῆς πυγμῆς τὴν τράπεζαν.

— Ἀκούσατε. Εἰς τὴν Ρώμην, ἐπροκλήθησαν ἀγῶνες, εἰς τοὺς ὁποίους ἠγωνίσθησαν ἄγνωστοι ὁ Ρογῆρος καὶ ὁ Γίνος τοῦ Τάκου, ὁ τὸσον περίφημος ἐκεῖνος ληστής τῆς Ἰταλίας. Εἶδα φοβερά κτυπήματα, ὅμοια πρὸς τὰ ὅποια — καὶ ὄχι μεγαλύτερα — δὲν πιστεύω νὰ ἐδόθησαν εἰς κανένα μέρος τοῦ κόσμου. Δυστυχεῖς ἡμεῖς, αὐθέντα, ἂν ποτε ἐδεχόμεθα κανένα ἀπὸ αὐτά...

Ὁ Ἀνσέλμος ἐγένετο κάτωχρος καὶ διὰ τρεμούσης φωνῆς διέταξεν:

— Ἐξακολούθει.

— Οἱ Γάλλοι ἐνίκηθησαν, πληγωθέντες πάντες σχεδὸν οἰκτρότατα... Ἐνας Βιλμόν ἐσκοτώθη... Ὁ Μομφόρτ, ὁ ἴδιος

Μομφόρτ ἐκλήρυχθη νικημένος καὶ μετεφέρθη ὡς νεκρὸς ἐκ τοῦ πεδίου...

— Τί ἐνδιαφέρουν αὐτά; Ἐξακολουθεῖ...

— Μετὰ τὴν νίκην, ὁ Γίνος καὶ ὁ Ρογῆρος ἔφυγον μετὰ τῶν συντρόφων τῶν. Ἐγερθεὶς ἀμέσως, τοὺς ἠκολούθησα μακρόθεν καὶ τοὺς εἶδον νὰ εἰσδύσωσιν εἰς τὸ παρὰ τὸ Φρασκάτι δάσος. Ἐκεῖ ὁ Ρογῆρος ἔμεινε μερικὰς ἡμέρας διὰ νὰ θεραπεύσῃ τὰς πληγὰς του. Μίαν ἐσπέραν, ἐνῶ ἐπλησίαζα εἰς τὴν κατοικίαν του, διὰ νὰ μάθω περὶ αὐτοῦ, τὸν εἶδον μόνον περιπλανώμενον εἰς τὸ δάσος. Ἦδυνάμην νὰ τὸν φονεύσω, διότι δὲν ἦτο ψυχὴ ἐκεῖ καὶ δὲν ἔφερον ὅπλα· ἀλλὰ δὲν εἶχα τοιαύτην διαταγὴν. Ἀγνοῶν, ἂν ἐπραττον καλῶς ἢ κακῶς, ἔμεινα. Ἦκουσα νὰ ἐξέρχωνται τοῦ στόματός του παράδοξοι λόγοι. Ἀνερριχθὴν ὡς σκίουρος ἐπὶ τινος δένδρου, καὶ διὰ νὰ τὸν βυθίσω εἰς μεγαλειτέραν ἀπελπισίαν ἐπανελάβον τὸ σύνθημα: «Ἐνθυμοῦ τὸν πατέρα σου». Ἐφάνη ὡς πράγματι τραυματισθεὶς. Τυφλὸς ἐκ τῆς ὀργῆς ἔτρεχεν ἀναζητῶν με εἰς τὸ δάσος, ὥς οὐ ἔφθασεν εἰς τὴν μονὴν τοῦ Ἀγίου Βικτωρίνου. Ἐκεῖ, αὐθέντα, κάτι τι φοβερὸν ἔμελλε νὰ συμβῇ δι' ὅλους ἡμᾶς.

— Τί;

— Ἐκεῖ, γενόμενος καλόγηρος, ἔκειτο ψυχορραγῶν ὁ στρατιώτης σας Ροβέρτος.

— Ἀ; καὶ ἐδιηγῆθη εἰς αὐτόν;

— Καθὼς μοῦ εἶπεν εἰς τῶν καλογήρων, ἐδιηγῆθη εἰς αὐτόν ὅλην τὴν ἱστορίαν τῶν προδοσιῶν σας...

— Προδοσιῶν!... Εἶπες προδοσιῶν;

— Δὲν τὸ εἶπα ἐγὼ, ἀνέφερα μόνον ὅ,τι μοῦ εἶπεν ὁ καλόγηρος.

— Ἐχάθημεν! ἐψιθύριζεν ἐν ἐξουδενώσει, ὁ κόμης Ἀνσέλμος. Καὶ εἶχα ἐνδοποίησιν τὸν ἀνόητον ἐκείνον... Θέλου τὰ ἐγκλήματα καὶ δὲν εἰξεύρουσαν νὰ πνίγουν τοὺς ἐλέγχους τῆς συνειδήσεως... Ἀν πρὸ μιᾶς ἡμέρας τὸν ἐφόνευον, θὰ ἐσωζόμεθα...

Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἔσυρε, χωρὶς νὰ σκεφθῇ, τὸ ἐγχειρίδιόν του. Ἀλλ' ὁ Γισφρέδος ἰδὼν τοῦτο ἀπεμακρύνθη... Ἐμείνον ἐπὶ τινος στιγμᾶς ἀμφοτέροι ἀφωνοί... Ἐπὶ τέλους, ὁ κόμης στραφεὶς εἶπε:

— Γισφρέδε, ποῦ εἶσαι; Ἐλα πλησίον μου. Διατί στέκεις τόσον μακρὰν;

Εἶτα, ἰδὼν ὅτι ἐκράτει ἐν τῇ δεξιᾷ τὸ ἐγχειρίδιον, ἐπανεβέτο αὐτὸ εἰς τὴν θήκην του καὶ ἐξηκολούθησε:

— Μὴ φοβῆσαι. Δὲν εἰξεύρεις ὅτι οὐδεὶς ἐν τῷ κόσμῳ σήμερον μοῦ εἶναι ἀναγκαῖος ὅσον σύ;

Καὶ χαμηλῇ τῇ φωνῇ, προσέθετο:

— Δὲν ἦλθεν ἀκόμη ἡ ὥρα σου.

— Ὁ αὐθέντης λέγει καλὰ. Σὰς ἀκούω ὅμως καὶ ὄρθιος.

— Ὡς θέλεις. Λοιπὸν δὲν ὑπάρχει σωτηρία;

— Καὶ δὲν ἠμπορεῖτε νὰ εὑρετε; Διάβολε! ἕνα κεφάλι, σὰν τὸ δικό σας, πνίγεται εἰς ἕνα χουλιάρι νερό;

— Ἀν εἰξεύρης σύ, λέγε διὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ!

— Ὅθ σὰς ἔλεγα προθυμότερα...

Ἀλλὰ, μὰ τὴν ἀλήθειαν, ἐντρέπομαι... Εἶναι τόσον εὐκόλον, ὥστε εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ σὰς ἔλθῃ ἔς τὸν νοῦν. Ἐπειτα δὲν ἀμύζει εἰς ἐμέ, ὁ ὅποτος ἔμαθα τόση μόνον γραμματικὴ, ὅση χρειάζεται διὰ νὰ γείνῃ κανεὶς ἀναγνώστης, νὰ δώσω μαθήματα εἰς ἕνα βαρόνον, ὡς εἰσθε σεῖς, ὁ ὅποτος εἰξεύρει καὶ αὐτὰ τὰ μυστήρια τῆς ἀστρολογίας.

— Βεβαίως δὲν δύναμαι νὰ ἀρνηθῶ ὅτι ὁ νοῦς μου σήμερον εἶναι ὀλίγον τι συγχυσμένος... Ἀφοῦ ἀπὸ τινος ἤδη ὅλα πηγαίνουν ἀνάποδα!

— Ἐ! κύριέ μου, ὑπάρχει τρόπος νὰ τὰ κάμετε νὰ πηγαίνουν καὶ ὀψία. Ἀλλὰ ἡ δὲν ξεύρετε, ἡ δὲν θέλετε.

— Εἶναι;

— Ναί. Νὰ ἀνοίξετε τὰ χέρια. Εἰσθε θησαυροφύλακας καὶ ἠμπορεῖτε — καὶ ὄχι μὲ χρήματα δικὰ σας — νὰ κάμετε κάθε τι... Οἱ ἄνθρωποι σήμερα τίποτε δὲν κάμνουν διὰ τὰ μαῦρα μάτια.

— Ἀ! θέλεις χρήματα;

— Ὅχι δι' ἐμέ... διότι τί μοῦ χρησιμεύουν τὰ χρήματα, ὅταν ἔχω τὴν εὐνοίαν σας... ἂν καὶ ἐκεῖνα ὅπου μοῦ ἐδώσατε τὰ ἐπῆραν οἱ λησταί...

— Δὲν εἰξεύρω, ἂν τὰ ἐπῆραν οἱ λησταί... ἤξευρα ὅμως ὅτι τὰ ἐπῆρε ἕνας ληστής, ὅταν σοῦ τὰ ἔδωσα.

— Δὲν πιστεύετε; Σὰς ὀρκίζομαι...

— Σιώπα, διότι ὁ ὅρκος εἰς τὸ στόμα σου θὰ ἦναι ἕνας λόγος περισσότερος νὰ μὴ σοῦ πιστεύσω.

— Ἀς ἦναι, καθὼς ἀγαπᾶτε. Ἀλλὰ ὅποιος κακοβάλλει, ἀπατάται συχνά. Εἰς τὸ ὕστερο, τὰ χρήματά σας δὲν τὰ ἔχω πλέον, καὶ διὰ νὰ σὰς ὑπηρετήσω ἀποτελεσματικῶς ἔχω ἀνάγκην ἄλλων.

— Καὶ ἦτον ἀνάγκη τόσων περιστροφῶν διὰ νὰ ἔλθῃς εἰς τὸ προκείμενον; Ἀῖθε, αὐτὰ εἶναι χροσὰ ἀγρουστάρια.

Ὁ Γισφρέδος ἔτεινε τὴν χεῖρα, ὡς ἄνθρωπος εἰθισμένος εἰς τὰ τοιαῦτα δῶρα, ἔλαβε τὰ προσφερόμενα καὶ ἔθετο αὐτὰ ἐν τῷ κόλπῳ του. Εἶτα κλίνας τὴν κεφαλὴν ἠὺχαρίστησε τὸν κόμητα καὶ ἐπανελάβε τὴν προτέραν στάσιν.

Ὁ Ἀνσέλμος προσέθετο:

— Τώρα, ἀφοῦ τὰ ἔλαβες, εἰπέ μοι τοῦλάχιστον τί θὰ τὰ κάμῃς.

— Σὰς βεβαίω, αὐθέντα μου, ὅτι ὁ Γισφρέδος ἀγαπᾷ τὰ χρήματα, ὡς ὁ σκύλος τὸ ραβδί... ἀλλ' αὐτὸ τὸ ὅποτον σκοπεύω νὰ κάμω, πρὸς ὄφελός σας, δὲν κατορθώνεται μὲ ἄλλον τρόπον, παρὰ μόνον μὲ χρήματα. Τὰ χρόνια εἶναι σήμερα δύσκολα, καὶ ἡ ἀνθρωπίνη φύσις διεφθαρμένη... Ὑπάρχουν δὲ τέτοιοι κατεργαρέοι, οἱ ὅποιοι οὔτε δὲν σὰς χαιρετοῦν χάρισμα.

— Καὶ σὺ εἶσαι ἀπόδειξις τούτου καὶ ἐπιχείρημα.

— Προσέξτε, βαρόνε... Ὁ Ρογῆρος, ἀναχωρῶν ἀπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ ληστοῦ, δὲν θὰ πάρῃ ἄλλον δρόμον, παρὰ ἐκεῖνον, ὁ ὅποτος φέρει κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸν Μαμφρέδην... τοῦτο εἶναι βέβαιον. Τώρα, ἐπειδὴ καί, καθὼς ἔμαθα καθ' ὁδόν, ὁ βα-

σιλεύς έσυγκάλεσε τὸ συμβούλιον τοῦ βασιλείου νὰ συνέλθῃ ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν ἐδῶ εἰς τὸ Βενεβέντον, ἐδῶ θὰ ἔλθῃ ἀφεύκτως καὶ ὁ Ρογήρος. Εἶμαι τῆς γνώμης λοιπόν, ν' ἀναχωρήσω ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον, νὰ πάρω μαζί μου δέκα πέντε ἢ τριάντα παληκάρια, νὰ τὸν ἐνεδρεύσω καὶ νὰ ρίξω τὸ πτώμα του εἰς τοὺς λύκους.

— Ἀγίε Γερμανέ! ἀνέκραξεν ὁ κόμης Ἀνσέλμος, πλήξας τὸ μέτωπόν του... Εἶναι ἀληθές, ὅτι διὰ νὰ βλέπῃ τις καλῶς ἐκ τοῦ πλησίον πρέπει νὰ ἦναι μύωψ. Ὡμίλησες φρόνιμα· ἀλλ' ὄχι καὶ εἰς ὅλα. Πρὸ πάντων, πρέπει νὰ λάβῃς μαζί σου ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγωτέρους ἀνδρας, διὰ νὰ μὴ δώσης ὑπόνοιαν. Ἀντὶ νὰ πάρῃς κακούργους τοῦ δρόμου, πέρασε ἀπὸ τὴν Καζέρταν καὶ δόσε μίαν διαταγὴν μου εἰς τὸν φρούραρχον, ὁ ὁποῖος θὰ ἀφίση νὰ ἔλθουν μαζί σου τέσσαρες ἢ ἑξὶ στρατιῶται... ὄχι περισσότεροι... σοὶ τὸ διατάττω... καὶ πρόσεξε νὰ μὴ φέρουν τὴν οἰκοστολὴν τοῦ Ἀκουίνου. Ἐπειτα δὲν μοὶ φαίνεται φρόνιμον νὰ τὸν φονεύσετε... Τί λέγεις;

— Καθὼς διατάξετε... Ἐγὼ εἶπα τὴν γνώμην μου. Οἱ πεθικμένοι δὲν ὀμιλοῦν... ἔ; Ὁ κόμης Ἀνσέλμος, σκεφθεὶς ἐπὶ μικρόν, εἶπε:

— Ὅχι... ὄχι... τὸ αἰματωμένον ἐκεῖνο πτώμα ἐπὶ τῆς δημοσίας ὁδοῦ... καὶ μάλιστα τῶρα ὅτε θὰ συνέλθῃ τὸ συμβούλιον... ἀκόλουθος... φυγὰς... καταδικασμένος... ταῦτα πάντα θὰ μεγαλοποιήσουν τὸ γεγονός... καὶ θὰ ὠθήσουν εἰς ἐρεῦνας, περισσότερον ἀπὸ ὅ,τι ἀξίζει τὸ πρᾶγμα... Προσπαθήσετε νὰ τὸν συλλαβετε ζῶντα... Ἄν δὲν δύνασθε, φονεύσατέ τον... ἀλλὰ πάρετε τὸ πτώμα... μὴν ἀρίσετε ἵχνος... καὶ θάψετε το εἰς μέρος, ὅπου νὰ μὴν ἦναι δυνατόν νὰ εὑρεθῇ. Ἀναχώρησον καὶ δρόμον.

Ὁ Γισφρέδος ἀνεχώρησε. Τί ἔπραξε καὶ τί ἠκολούθησε γινώσκει ἤδη ὁ ἀναγνώστης. Ἐπειδὴ καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ φονεύσῃ τὸν Ρογήρον ἀκινδύνως, τὸν μετέφερεν ἀνίσθητον εἰς Βενεβέντον, ὅπου εὐρὼν τὸν κόμητα Ἀνσέλμον, ὅστις εἶχε προηγηθῇ τῆς αὐλῆς, διατάχθη παρ' αὐτοῦ νὰ κλείσῃ τὸν δυστυχῆ νέον εἰς μίαν τῶν εἰρατῶν τοῦ εἰς τὸν ἀντιπρόσωπον τῆς Ἀγίας Ἐδρας ἀνήκοντος μεγάρου, ὅπερ ἦτο πρὸ πολλοῦ ἀκατοίκητον καὶ ἐξ ἀμελείας ἢ περιφρονήσεως ἐν μέρει ἡρειπωμένον.

Ὁ κόμης εἶχεν ἀποφασίσῃ νὰ τὸν ἀφίση ἐκεῖ, ἄχρις οὐ ἀποθάνῃ τῆς πείνης· οὐχί, ὡς ἔλεγεν ὁ Γισφρέδος, διότι ἐπόθει τὸν θάνατόν του, ἀλλ' ἵνα ἐξοικονομήτῃ τὰ ἔξοδα τῆς τροφῆς.

Ἐτελέσας καὶ τὴν ἐντολὴν ταύτην, ὁ Γισφρέδος ἐπανῆλθε παρὰ τῷ κόμητι Ἀνσέλμῳ καὶ εἶπεν αὐτῷ:

— Ἐτελείωσε καὶ αὐτός, βρόνε. Σὲ λίγο, ὁ ἄνθρωπός μας θὰ γίνῃ ἄγιος, καὶ θὰ κἀνὴ θάύματα. Τῶρα εἶναι εἰς τὸ κελλί... λείπει ἡ σφραγίδα ἀπὸ τὸ διαβατήριον...

ρίχνουμε τὰ κλειδιά 'ς τὸ ποτάμι... καὶ ἐτελείωσε...

— Ἀλλ' ἄς σκεφθῶμεν καὶ κἀτι ἄλλο. Εὐρὲ κανένα ἱερέα νὰ τὸν μνημονεύσῃ, διὰ νὰ μὴ παραπονῆται ἡ ψυχὴ του ἐναντίον μας καὶ νὰ μάθῃ ὅτι ἐνηργήσαμεν ὡς ἀγαθοὶ καὶ ἀληθεῖς χριστιανοί... Διὰ τὰ λοιπὰ, ἄς συστήσωμεν αὐτὸν εἰς τὸν Θεόν.

— Ὁ αὐθέντης λέγει καλά... ἀπήντησεν ἡμιχλευαστικῶς ὁ Γισφρέδος, ἀγνοῶν τί ἐσκέπτετο λαλῶν οὕτως ὁ Ἀνσέλμος. Ἀλλ' ἰδὼν ἐλαφρὸν μειδία ἐπὶ τῶν χειλέων τοῦ κόμητος, προσέθετο γελῶν: Ὅθι τὸν μνημονεύσω ἐγώ... Εἶμαι δὲ βέβαιος, ὅτι κἀποιοι εἰς τὸν ἄλλον κόσμον, ἢ ἐπάνω ἢ κάτω, θὰ ἀκούσῃ τὴν δέησί μου.

— Εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ τελειώσης κακὰ... τόσον εἶσαι ἀσεβής... Γισφρέδε... Τῶρα θὰ σοὶ ἀναθέσω δυσκολώτερον ἔργον καὶ ἄξιον κατὰ πάντα τῆς εὐφυΐας σου. Ἀφῆσε τὰ ἐνδύματα αὐτὰ τοῦ προσκυνητοῦ, ἐνδύθητι τὴν οἰκοστολὴν μου καὶ πῆγαινε εἰς τὴν αὐλὴν. Ὀλίγον θὰ σὲ παρατηρήσουν, καὶ ἂν σὲ παρατηρήσουν, θὰ σὲ σεβασθοῦν ὡς ἀνθρώπον μου. Ἀναμίχθητι μετὰ τῶν ἀνθρώπων τοῦ Μαμφρέδου, κατασκόπευε τοὺς ὑπουργούς, τὸν βασιλέα, τὴν βασιλίσσαν, πάντας. Σημείωνε τὴν συμπεριφορὰν των, τοὺς λόγους, τὰ βλέμματα... Ἄν ἦναι δὲ δυνατόν, καὶ αὐτοὺς τοὺς στοχασμούς. Ἔσο πιστὸς εἰς ἐμέ, σκεπτόμενος ὅτι ἡ πτώσίς μου θὰ φέρῃ ἀμέσως τὴν καταστροφὴν σου, ἐνῷ ἡ ἀνύψωσίς μου θὰ σὲ ὠφελήσῃ.

Ὁ Γισφρέδος ἐξετέλεσε τὰς διαταγὰς τοῦ κυρίου του. τὸ μὲν—καὶ εἰς τοῦτο ἠπατάτο—φρονῶν ὅτι μεγίστης θὰ ἐτύγχανεν ἀμοιβῆς, τὸ δέ, ἕνεκα τῆς πρὸς τὰ τοιαῦτα κλίσεώς του.

[Ἔπαται συνέχεια].

ΠΑΝ. ΠΑΝΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΟΝΕ

Η ΚΟΜΗΣΣΑ ΣΑΡΡΑ

[Συνέχεια]

— Τρομερόν, ἀλλ' ὄχι ἐκ τῶν σπανίων! Αἶ, λοιπόν! καλὲ μου φίλε, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ μοὶ εἴπῃς οὔτε λέξιν, πλέον, τῶρα γινώσκω τὴν ὑπόθεσίν σου τόσον καλῶς ὡς καὶ σὺ αὐτός. Ἀφ' ἧς στιγμῆς ἀπαφάσισας ν' ἀποσείσῃς τὸν ζυγὸν τῆς ἀξιολατρεύτου πλήν δεσποικτικῆς οἰκοδεσποίνης, εἶδες τὴν δεσποινίδα Δεσυνή. Ἡ νεᾶνις εἶχε τὸ ἡμερον ἐκεῖνο τῆς ἀθωότητος, τὴν παρθενικὴν χάριν, ἧς ἐστερεῖτο ἡ γυνή. Ἐμψυχωθείς, ἀναψυχθείς, παρὰσχεθείς ἔκπαισες τοῦ ἀγαπᾶν διὰ τῶν

αἰσθήσεων καὶ ἡγάπησας διὰ τῆς καρδίας... Τί τοῦτου ἀπλούστερον καὶ φυσικώτερον! Ἀλλὰ, φίλε μου, τοιαύτη εἶναι ἡ ἱστορία ὅλων τῶν νέων, καὶ ἀπορῶ διατί σὺ μοὶ παρέστησας ἤδη ὑπὸ τραγικὰς ὀψεις. Σὺ ζήσας ἐν ἔτος μακρὰν τῆς Γαλλίας, διέρρηξες λοιπόν τὸν δεσμόν. Αἶ! ἐπειδὴ ἡ γυνὴ αὕτη ἐδόθη εἰς σέ, φαντάζεται ὅτι θὰ διατελῇς αὐτῇ πιστὸς διὰ βίου! Αὕτη εἶνε ὑπανδρός. Καὶ σὺ ἐπίσης θὰ νυμφευθῇς.

— Ὅχι, ἀπεκρίθη ὁ Πέτρος, ὀφείλω νὰ ἀφῇσω πᾶσαν ἐλπίδα. Ἡ γυνή, εἰς τὴν ἀνήκω, δὲν εἶναι ἐξ ἐκείνων, ἀφ' ἧς χωρίζεται τις ἵνα συζευχθῇ ἄλλην. Τὸ κοινὸν ἔγκλημα ἡμῶν συνδέει ἡμᾶς στενῶς, καὶ τρέμω σκεπτόμενος ὅτι δύναται ἴσως ν' ἀναγνώσῃ ἐν τῇ συνειδήσει μου... Γινώσκω τὸν βίαιον καὶ ἐπιφοβὸν χαρακτῆρά της. Ἐν μιᾷ στιγμῇ παραφορὰς εἶναι ἱκανὴ νὰ διαπράξῃ ἀφροσύνην, ἥτις νὰ καταστρέψῃ αὐτὴν διὰ παντός. Ἄν ἤξευρες διὰ τίνων ἀγῶνων ἐπέτυχον τῆς συναινεσεώς της ὅπως ἀναχωρήσω, πρὸ ἔτους! Τότε μόνον ἀνέπνευσα ἐλεύθερον ἀέρα, ὅτε ἀπεμακρύνθη αὐτῆς. Μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς ἡν ἀγαπῶ ὁ βίος μου ἦτο ἄβυσσος. Καὶ σοὶ ὀρκίζομαι ὅτι σκληρῶς ἐξήγγισα τὸ σφάλμα μου.

— Ναί, ναί, εἶπεν ὁ Φροσσάρ, σκεπτικὸς γενόμενος. Αὐτὸ καλεῖται εὐτυχία! Καὶ ἐπιζητοῦσιν αὐτὴν καὶ τὸ πᾶν μετέρχονται ἵνα ἐπιτύχωσιν αὐτῆς. Συναινοῦσι ν' ἀπατήσωσιν ἄνδρα, ὃν σέβονται, νὰ μὴ εἰσερχῶνται πλέον παρ' αὐτῷ ἢ μετὰ τρόμου, νὰ φοβῶνται ἀκριτομύθειάν τινα, νὰ μετρῶσι τοὺς λόγους, νὰ προσέχωσιν εἰς τὰς κινήσεις των, νὰ λαμβάνωσι πᾶσαν δυνατὴν προφύλαξιν ὑπὸ δέους μὴ φωραθῶσι. Καὶ τί; ἔρω, παρακαλῶ, εἶναι ὁ οὕτω ὑποκλεπτόμενος καὶ ὑπὸ τόσων ἀγωνίων ἀκολουθούμενος; Ἐντρομοί, μὴ δυνάμενοι οὐδεμιᾶς ἡδονῆς ν' ἀπολαύσωσι, μὴ γινώσκοντες τὴν ἡσυχίαν τῶν γαληνίων ἐσπερίδων, τρέχοντες τὴν ἡμέραν εἰς τὰς συνεντεύξεις καὶ καταβιβάζοντες τὰ παραπετάσματα τῶν παραθύρων, ὅπως παραδοθῶσιν ἐν τῷ σκότει εἰς σκέψεις καὶ χιμαίρας, καταλήγοντες εἰς φρικαλέας σκηνάς, ἐν αἷς ἐκάτερος τῶν ἐνόχων ἐλέγχει ἑαυτὸν διὰ τὴν θυσίαν, τὴν ἐποίησεν ὑπὲρ τοῦ ἄλλου, ἡ γυνὴ τῶν καθηκόντων της, ὁ ἀνὴρ τῆς ἐλευθερίας του, καὶ τέλος, μετὰ σκληρᾶς δοκιμασίας, καὶ πικρὰς ἐριδίας, καταντᾷ, ἀφοῦ ἀγαπηθῶσι διὰ τῆς βίας, νὰ μισηθῶσιν ἀσπόνδως, καὶ νὰ σπαρχθῶσι πολὺ πλεῖον ἢ ὅσον ἐθωπεύθησαν.

Ὁ Πέτρος δὲν ἀπεκρίνατο. Ὁ Φροσσάρ ἐβλεπεν αὐτὸν λάθρα, σκεπτόμενος. Μία φράσις, ἐξ ὅσων ὁ Σεβεράκ εἶπεν, ἐπληξεν αὐτόν: «Γινώσκω τὸν βίαιον καὶ ἐπιφοβὸν χαρακτῆρά της».

Ἡ ὑπερήφανος ὄψις καὶ οἱ αἰνιγματικοὶ ὀφθαλμοὶ τῆς Σάρρας παρέστησαν αὐτῷ.

Ἡ ἀδυσώπητος αὕτη καὶ κινδυνώδης γυνή, ἧς ὁ φίλος του ἐφοβεῖτο παρὰφροσύνην τινά, μήπως ἦτο ἡ ὠρχία Ἀγγλίας,